

РЕШЕНИЕ

06.10.2022

п.г.т. Алексеевское

КАРАР

148

Татарстан Республикасы «Алексеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турындагы Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлдәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Уставы нигезендә

Алексеевск муниципаль районы Советы карар итте:

1. Расларга:

-Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турында Нигезләмәне расларга (1 нче кушымта).

- Татарстан Республикасы «Алексеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын рискның билгеле бер категориясенә кертү критерийлары (2 нче кушымта);

-Татарстан Республикасы «Алексеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда планнан тыш тикшерүләр уздыру кирәклеген билгеләү өчен кулланыла торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары (3 нче кушымта);

-Татарстан Республикасы «Алексеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге төп күрсәткечләр исемлеге (4 нче кушымта);

-Татарстан Республикасы «Алексеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге индикатив күрсәткечләр исемлеге (5 нче кушымта).

2. Татарстан Республикасы «Алексеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмәнең 5 бүлеге 2023 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненән үз көченә керә.

4. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://alekseevskiy.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында урнаштырырга.

5. «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне раслау хакында» Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Алексеевск район Советының 15.11.2021 №71 карарының үз көчен югалтуын танырга.

6. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Алексеевск район Советының Законлылык, регламент, жирле үзидарә һәм депутат этикасы буенча даими комиссиягә (Тюкарев Ю. И.) йөкләргә.

**Муниципаль район башлыгы,
Совет рәисе**

 С.А. Демидов

Татарстан Республикасы «Алексеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендәге муниципаль контроль турында Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен (алга таба - төзекләнדרү өлкәсендә контроль) билгели.

1.2. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль предметы булып юридик затлар, шәхси эшкуарлар, гражданныр (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы территориясендә төзекләнדרү кагыйдәләренә (алга таба - Төзекләнדרү кагыйдәләре), социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләренә (алга таба шулай ук - мәжбүри таләпләр) үтәләше тора.

1.3. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль берәмлегенә башкарма комитеты (алга таба - администрация) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Төзекләнדרү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле администрациянең вазыйфай затлары түбәндәгеләр була:

- Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенә инфраструктур үсеш буенча урынбасары;

- Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының инфраструктура үсешә бүлеге башлығы

(алга таба шулай ук - контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затлар). Күрсәтелгән вазыйфай затларның вазыйфай бурычларына аларның вазыйфай инструкциясе нигезендә төзекләнדרү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Төзекләнדרү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия һәм жаваплы булган вазыйфай затлар.

1.5. Төзекләнדרү, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре

кулланыла.

1.6. Администрация түбэндәгеләрне үз эченә алган Төзекләндрерү кагыйдәләрененң үтәлешен тикшереп тора:

1) янәшәдәге территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) элементларны һәм төзекләндрерү объектларын тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- халыкның аз мобильле төркемнәрененң мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт объектларына ирекле керүенә ксмачауламый торган киртәләр урнаштыру, халыкка социаль хезмәт күрсәтү;

- торак булмаган биналарның, төзелмәләрненң, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләндрерүнен һәм жәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус тамгалар, язулар эчтәлегә буенча;

- жир эшләрән гамәлгә ашыру буенча Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы һәм Төзекләндрерү кагыйдәләре норматив хокукый актларында билгеләнгән жир эшләрән гамәлгә ашыру тәртибе нигезендә бирелә торган жир эшләрән гамәлгә ашыруга рөхсәт нигезендә жир эшләре башкару;

- биналарга һәм аларга керү юлларына, шулай ук ишегалларына ирекле керүләрне тәмин итү, жәяүлеләрненң һәм имин жәяүлеләр хәрәкәтәненң куркынычсызлыгын тәмин итү, инвалидларны һәм халыкның башка аз мобильле төркемнәрен дә кертеп, жир эшләрән гамәлгә ашыру чорында;

- Төзекләндрерүнен кагыйдәләре чикләнгән транспорт чараларын газонда яисә башка яшелләндререлгән яисә рекреация территориясендә урнаштыруга юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яки ремонт вакытында гомуми файдаланудагы транспорт чаралары территорияләрән пычратуга юл куймау, йөкләр ташыганда яисә төзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент булмау яисә яшеренү сәбәпле);

3) Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы территориясен кышкы чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен кардан, бозланудан һәм боз сөңгеләреннән чистарту чараларын үткөрүне тикшереп торуну да кертеп;

4) жәйге чорда Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, моңа карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, локальләштерү, аларның учакларын юкка чыгару буенча мәжбүри таләпләр дә керә;

5) янгынга каршы махсус режим гамәлдә булган чорда янгынгы куркынычсызлыгының өстәмә таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрән салу, яңадан урнаштыру, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агач һәм куакларны юкка чыгару (бетерү), агач һәм куакларны кисү буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисү билет, күчереп утыртуга рөхсәт) Төзекләндрерү кагыйдәләре белән билгеләнгән очракларда

төзеклэндерелергә тиеш булса, агач һәм куакларны күчереп утыртуга рөхсәт һәм (яки) агач һәм куакларны күчереп утыртуга рөхсәтнамә;

8) каты коммуналь калдыкларны жыю буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны урамда йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм Төзеклэндерү кагыйдәләрендә каралган башка төрләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтүгә юл куймау турында таләпләр.

Администрация вазыйфай затлар тарафыннан контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләрнең үз компетенцияләре чикләрендә үтәвен тикшереп тора.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзеклэндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшеллэндерү элементлары, жиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре, шул исәптән биналарның, төзелешләрнең, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне төзеклэндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр аңлашыла.

Төзеклэндерү объектлары астында хәзерге хәлдә төзеклэндерү эшләре алып барыла торган төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр, шул исәптән төзеклэндерү эшләре алып барыла торган территорияләр аңлашыла:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торақ районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданның бакчачылык, яшелчәчелек коммерцияле булмаган берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, майданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, спусклар, тракторлар, тупиклар, урамнар, шосселар);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт майданчыклары;

5) хайваннар өчен майданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Коймалар астында капкалар, калиткалар, шлагбаумнар, шул исәптән автоматик коймалар һәм декоратив коймалар (киртәләр) чын хәлдә аңлана.

1.8. Төзеклэндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда бәяләү һәм рисклар белән идарә итү системасы кулланылмый.

2. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалау

2.1. Администрация төзеклэндерү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чаралар үткәру юлы белән, контрольне гамәлгә ашыра.

2.2. Профилактик чаралар контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намуслы үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүгә

китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү, аларны үтәү ысулларын тикшереп торучы затларга мәжбүри таләпләрне житкерү максатларында администрация тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зарар) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткәрү контроль чараларын үткәрүгә карата өстенлекле юнәлеш булып тора.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар уздырганда контроль объектларының законда саклана торган законга зыян (зарар) китерү куркынычы яисә мондый зыян (зарар) китерү ачыктан-ачык янавы ачыкланган очракта, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай зат контроль чараларын үткәрү турында карар кабул итү өчен бу хакта Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башлыгына (башлыгы урынбасарына) кичекмәстән мәгълүмат жиберә.

2.5. Төзекләндерү өлкәсендә администрация контролен гамәлгә ашырганда түбәндәге профилактик чаралар төрләре үткәрелергә мөмкин:

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүләр игълан итү;
- 4) консультацияләү;
- 5) профилактик визит.

2.6. Мәгълүмат администрация тарафыннан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба - администрациянең рәсми сайты) администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә (махсус бүлеккә керү) багышланган махсус бүлектә (махсус бүлеккә керү) тиешле белешмәләрне урнаштыру юлы белән мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча администрация тарафыннан массакүләм мәгълүмат чараларында, дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булган очракта) һәм башка рәвешләрдә контрольдә тотыла торган затларның шәхси кабинетлары аша гамәлгә ашырыла.

Администрация «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 маддәсендәге 3 өлешендә каралган белешмәләрне контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә администрациянең рәсми сайтында урнаштырырга һәм ярдәм итәргә тиеш.

Администрация шулай ук гражданның жылышыларында һәм конференцияләрендә Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы халкына контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр турында мәгълүмат бирергә хокуклы.

2.7. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү үткәрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтижәләре турындагы мәгълүматларны жыю һәм анализлау юлы белән администрация тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Хокук куллану практикасын контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан гомумиләштерү нәтижәләре буенча ел саен төзекләндерү өлкәсендә

контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижеләрен үз эченә алган һәм администрация башлыгы тарафыннан имзалана торган администрация күрсәтмәсе белән раслана торган доклад әзерләнә. Күрсәтелгән доклад хисап елыннан соң килүче елның 1 июленә кадәр администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

2.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында кисәтү һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәмин итү чараларын күрү тәкъдире администрациядә мәжбүри таләпләрнең әзерләнүләре яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре турында белешмәләр булган очракта һәм (яисә) мәжбүри таләпләрне бозуның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүе турында мәгълүматлар расланмаган очракта, контрольдә тотыла торган затка закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы тудырган очракта игълан ителә. Кисәтүләр күрсәтелгән белешмәләренә алган көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башлыгы (башлыгы урынбасары) тарафыннан игълан ителә (имзалаңа). Хурлау язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә һәм контрольдә тотыла торган зат адресына жиберелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү Россия Федерациясә Икътисадый үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик рәвешләре турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 нөмерлы боерыгы белән расланган форма нигезендә рәсмиләштерелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында игълан ителгән кисәтүләр теркәү номеры бирелгән кисәтүләренә исәпкә алу журналында теркәлә.

Хакимият тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында кисәтү игълан ителгән очракта, контрольдә тотыла торган зат күрсәтелгән кисәтүгә карата ризасызлык белдерергә хокуклы. Кисәтүгә карата караш администрация тарафыннан алынган көннән алып 30 көн эчендә карала. Контроль астындагы затка язма рәвештә яки электрон документ рәвешендә каршы килү нәтижәсендә ризалык яисә килешмәү турындагы мәгълүмат белән җавап жиберелә. Җавапта каршы килү белән риза булмау очрагында тиешле нигезләүләр күрсәтелә.

2.9. Контрольләгүче затларны консультацияләү тикшереп торыны башкарырга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхсән кабул иткәндә йә профилактик чаралар, контроль чаралар үткәрү барышында гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхсән кабул итү Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль берәмлеге башлыгы (башлыгы урынбасары) һәм (яисә) контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультирование түбәндәге мәсьәләләр буенча телдән яисә язма рәвештә гамәлгә ашырыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;

3) тикшереп торуну гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе;

4) мәжбүри таләпләре булган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү контроль чаралар кысаларында администрация тарафыннан башкарыла.

Контроль астындагы затларны телдән рәвештә консультацияләү шулай ук гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.10. Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуну башкарырга вәкаләтле вазыйфай зат түбәндәге очракларда гамәлгә ашыра:

1) контрольдә тотыла торган зат тарафыннан консультацияләү мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма сорату бирелгән;

2) куелган сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга җавап мәгълүматны өстәмә соратып алуны таләп итә.

Консультацияләүне гамәлгә ашырганда, тикшереп торуну башкарырга вәкаләтле вазыйфай зат Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлегенә чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазыйфай затларның контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле карарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар кысаларында уздырылган нәтиҗәләр бирелә алмый.

Тикшерүне башкарырга вәкаләтле мәгълүмат вазыйфай затка эверелгән мәгълүмат мәжбүри таләпләргә үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торган затны бәяләү максатларында администрация тарафыннан файдаланыла алмый.

Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан консультацияләргә исәпкә алу журналы алып барыла.

Хакимияткә биш һәм аннан да күбрәк бер типтагы мөрәҗәгатьләр келгән очракта, консультация бирү Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башлыгы (башлык урынбасары) яисә күзәтүне башкарырга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан имзаланган контроль эшчәнлеккә, язма аңлатуга багышланган махсус бүлектә администрациянең рәсми сайтында урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

2.11. Профилактик визит контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча йә видео-конференция элементсеннән файдалану юлы белән профилактика әңгәмәсе рәвешендә уздырыла.

Профилактика визиты барышында контрольдә тотыла торган зат аның эшчәнлегенә яисә аның карамагындагы контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр турында хәбәр итә.

Профилактика визитын уздырганда, контрольдә тотыла торган затларга мәжбүри таләпләргә бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Тикшеренүче зат тарафыннан профилактик визит барышында алынган аңлатмалар рекомендация характерында.

3. Контроль чараларны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда администрация күрсәтелгән чаралар кысаларында контроль чараларның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәге төрләрә үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкилләкләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан, язма аңлатмалар, инструменталь тикшерү урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, истребование ярдәмендә);

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

3) документар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, экспертиза ярдәмендә);

4) күчмә тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (территорияләрне төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турындагы белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган күрсәткечләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, «Интернет» челтәрендәге күрсәткечләрне, шулай ук фотога һәм кинога төшерү, видеога яздыру функцияләре булган хокук бозуларны теркәү техник чараларының автоматик режимда эшләүче белешмәләрдән файдаланып алынган белешмәләрне, контроль астындагы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, гомуми файдалана алырлык башка белешмәләрне, шулай ук автоматик режимда эшли торган белешмәләрне;

6) урынга барып тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынаулар, экспертиза аша).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм күчмә тикшерү администрация тарафыннан контрольдә тотучы затлар белән бәйләнешсез үткәрелә.

3.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пунктындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чаралар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

3.4. Контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән үткәрелә торган контроль чаралар үткәрү өчен нигез булып тора:

1) гражданның һәм оешмаларның мөрәжәгатьләре (гаризалары), дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларынан мәгълүмат килгәндә, башкарма комитетта закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү турында яисә зарар китерү куркынычы турында белешмәләр булу, шулай ук контроль чаралар үткәрү нәтижәсендә, үзара бәйләнешсез контроль чараларны да кертеп, мондый белешмәләрне алу, шул исәптән контрольдә тотылучы бүтән затларга карата үткәрелә торган контроль чараларны да кертеп;

2) Россия Федерациясе Президенты күрсәтмәсе, Россия Федерациясе

Хөкүмәтенә конкрет контрольлек итүче затларга карата контроль чаралар үткөрү турында йөкләмә;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренә үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткөрү турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу очраklarын бетерү турында күрсәтмәнең үтәлү срагы чыккач – контрольлек итүче зат тарафыннан бирелгән күрсәтмә белән бирелгән документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки бирелгән документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин түгел.

3.5. Контрольлек итүче зат белән берлектә үткәрелә торган контроль чаралар хакимиятнең контроль чара үткөрү турындагы күрсәтмәсе нигезендә үткәрелә.

3.6. Администрациянең тикшерү чараларын үткөрү турында күрсәтмәсе закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлөргә зыян (зарар) китерү турындагы яисә зыян (зарар) китерү куркынычы турындагы белешмәләр нигезендә кабул ителгән очракта, мондый күрсәтмә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затның контроль чарасын уздыру турында дәлилләнгән күзаллавы нигезендә кабул ителә.

3.7. Тикшерелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырыла торган контроль чаралар вәкаләтле затлар тарафыннан «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге башлыгының (башлыгы урынбасарының) биремә нигезендә администрация эше планнарындагы, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очраklarда, контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле затлар тарафыннан үткәрелә.

3.8. Гражданнарга, юридик затларга һәм индивидуаль эшкуарларга карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә вазыйфай затлар тарафыннан тикшереп торуны вәкаләтле затлар тарафыннан үткәрелә.

3.9. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештыру һәм гамәлгә ашырганда Администрация әлегә документлар һәм (яки) белешмәләр ведомствора мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада булган башка органнардан документлар һәм (яки) белешмәләр ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлеге, аларны бирү тәртибе һәм срокалары Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан яисә дәүләт органнарына яки жирле үзидарә органнарына буйсынган оешмалардан тикшерүләр оештырганда һәм үткәргәндә ведомствора мәгълүмат хезмәттәшлеге кысаларында соратып алына һәм алына торган документлар һәм (яисә) мәгълүматлар исемлеге белән билгеләнгән, бу документлар һәм (яки) мәгълүмат алар карамагында булган, шулай ук

ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында контроль (күзәтчелек) органнарыннан яисә әлеге органнарга караган, дәүләт контроле (күзәтчелеге), муниципаль контроль төрләрен оештыру һәм гамәлгә ашырганда контроль (күзәтчелек) органнары яисә әлеге органнар карамагындагы оешмалардан алынган документлар һәм (яки) белешмәләр бирү кагыйдәләре белән, шулай ук контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан алына торган документларны һәм (яки) белешмәләргә тапшыру кагыйдәләре белән, дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контроль, Россия Федерациясә Хөкүмәтенең «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» 2021 елның 6 мартындагы 338 номерлы карары белән расланган.

3.10. Шәхси эшмәкәр, контрольдә торучы затлар булган граждандан һөжүм иткән очракка администрациягә контроль чара уздырганда булу мөмкинлегенә булмау турында мәгълүмат тапшырырга хокуклы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны үткәрү индивидуаль эшкүар, гражданның администрациягә мөһдый мөрәҗәгатькә сәбәп булган хәлләргә бетерү өчен кирәкле срокка (әмма 20 көннән артмаган) администрация тарафыннан түбәндәге шартларны үтәргә тиеш:

1) контрольдә тотыла торган затның яисә аның вәкиленең булмавы, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затның, контроль чарасын уздырганда мәҗбүри таләпләргә үтәвен бәяләүгә комачауламый, контрольдә тотыла торган зат контроль чараны уздыру турында тиешенчә хәбәр ителгән шарт белән;

2) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү яисә фактта китертү турыдан-туры куркыныч билгеләргә булмау;

3) контроль чараны үткәргәндә контрольдә тотыла торган зат булмау (контрольдә тотыла торган зат авыруы, аның командировкасы һ.б.) өчен җитди сәбәпләр бар.

3.11. Күчмә тикшерүне үткәрү срогы 10 эш көннән артып китә алмый.

Күчмә тикшерү барышында кече эшкүарлыкның бер субъектына карата багланышларның гомуми срогы кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән арта алмый.

Россия Федерациясенә берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәрү срогы оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсә яисә җитештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.12. Контроль чаралар үткәрүнең барлык очракларында контроль гамәлләргә башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәлләргә башкаруга җәлеп ителә торган затлар тарафыннан мәҗбүри таләпләргә үтәүне (бозуны) дәлилләр өчен фотога төшү, аудио- һәм видеога язду, вазыйфаи затлар үткәргән контроль чараны уздыруга вәкаләтле геодезик һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм әлеге максатлар өчен файдаланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтиҗәләргә буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтиҗәләргә буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.13. Контроль чара нәтиҗәләргә контрольдә тотыла торган зат тарафыннан

мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яисә) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торгызу, вәкаләтле органнарға яисә вазыйфай затларға жавапка тарту һәм (яисә) администрация тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 маддәсендәге 2 өлешендә каралган чараларны куллану турындагы мәсьәләне карау өчен мәгълүмат жиберү керә.

3.14. Контрольле зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, контроль чара акты төзелә. Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә. Ачыкланган хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткәру тәмамланганчы, аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тугырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән очракта, мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты контроль (күзәтчелек) чараларының Бердәм реестры аша турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң прокуратура органнарына жиберелә.

3.15. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан кылына торган, контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотыла торган затларға дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэмин итә торган инфраструктура ярдәмендә житкерү, шул исәптән «Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контрольдә тотылуы зат булган эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган граждан аңа кәгазь чыганакта документлар алу кирәклегә турында йә администрация адресына кәгазь чыганакта документлар алу кирәклегә турында хәбәр юлланган йә администрациянең контрольдә тотыла торган затның электрон почтасы адресы турында белешмәләр булмаган очракта һәм аңа документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә жиберү мөмкинлегә турында хәбәр итә (әгәр затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узуы тәмамланмаган очракта). Күрсәтелгән граждан администрациягә документларны кәгазь чыганакта жиберергә хокуклы.

2023 елның 31 декабрә кадәр контрольдә тотыла торган затка контрольне,

гамәлләрне һәм кабул ителә торган карарлар башкарырга вәкаләтле вазыйфай затлар турында мәғлүмат җиткерү, документлар һәм белешмәләр җибәрү, контрольдә тотыла торган затка администрация тарафыннан шул исәптән кәгазьдә почта элементәсе аша, контрольдә тотыла торган затка электрон рәвештә мәғлүмат бирү мөмкин булмаган очракта йә контрольдә тотыла торган зат таләбе буенча да башкарылырга мөмкин.

3.17. Актта бәян ителгән фактлар һәм нәтиҗәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотыла торган зат «Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 39 - 40 маддәләрендә һәм әлеге Нигезләмәнең 4 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять җибәрергә хокуклы.

3.18. Тикшеренү чарасын үткәргәндә мәҗбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай зат мәҗбүри таләпләрне үтәү буенча тәкьдимнәр бирергә, закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрергә хокуклы.

3.19. Мәҗбүри таләпләрне бозуларны контрольдә тотучы зат тарафыннан контроль чарасы уздырганда Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфай зат түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) контрольдә тотыла торган затка, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп һәм (яисә) закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау чараларын уздыру турында ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча һәм гражданның, оешмаларны законга саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы булу турында һәм аны булдырмау ысуллары хакында мәғлүматның теләсә нинди мөмкин ысулы белән аларга җиткерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, әгәр контроль чараны үткәргәндә гражданның, төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яисә) файдаланыла торган оешмаларның эшчәнлегенә законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы яисә мондый зыян (зарар) китерелгән очракта, аны булдырмау ысуллары турында мәғлүмат җиткерергә;

3) контроль чара барышында жинаять яисә административ хокук бозу билгеләре ачыкланганда тиешле мәғлүматны үз компетенциясе нигезендә дөүләт органына җибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка җәлеп итү чараларын күрергә;

4) мәҗбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне, мәҗбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуну гамәлгә ашыру чараларын, күрсәтмәне мәҗбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәҗгәгать иткәнчегә кадәр, күрсәтмәне мәҗбүри үтәүне тәэмин итү буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

5) мәҗбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган

кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

3.20. Төзекләндерү өлкәсендә тикшереп торуну гамәлгә ашыручы вазыйфай затлар федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка жаваплылык каралган, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу турында мәгълүмат күрсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затлар күрсәтелгән актың күчәрмәсен тиешле жаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллый.

4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.2. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр Татарстан Республикасының «Алексеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлегә тарафыннан раслана.

5. Судка кадәр шикаять бирү

5.1. Контрольләнгән торган затлар, аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында турыдан-туры бозылган, контроль органы житәкчесе урынбасары һәм инспекторларның түбәндәге карарларына судка кадәр шикаять бирергә хокуклы (алга таба шулай ук - вазыйфай затлар):

- контроль чаралар уздыру турындагы карарлар;
- ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында контроль чаралар актлары, күрсәтмәләр;
- контроль чаралар кысаларында вазыйфай затларның гамәлләре (гамәл кылмаулары).

5.2 Шикаять контрольгә алынучы тарафыннан Контроль органга дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталларын кулланып электрон рәвештә тапшырыла.

Гражданин шикаятен тапшырганда ул гади электрон имза яки көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш. Оешма шикаять биргәндә, ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Шикаятыкә беркетелгән материаллар, шул исәптән фото - һәм видеоматериаллар контрольгә алынган зат тарафыннан электрон рәвештә тапшырыла.

Дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләр һәм документларны үз эченә алган шикаяты, дәүләт яисә башка сакланучы сер турында Россия Федерациясә законнары таләпләрен үтәгән килеш, кәгазь чыганакта дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләрен бердәм порталынан файдаланмыйча, контрольдә торучы зат тарафыннан бирелә.

5.3 Контроль орган карарына шикаяты, аның вазыйфаи затларынын гамәле (гамәл кылмавы) контроль орган житәкчесә тарафыннан карала. Контроль орган житәкчесенә гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаяты Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесә тарафыннан карала.

5.4 Шикаяты контрольгә алынган кеше үз хокукларын бозу турында белгән көннән утыз календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Контроль орган күрсәтмәсенә карата шикаяты контрольгә алынган кеше күрсәтмәне алганнан соң ун эш көнә эчендә тапшырылырга мөмкин.

5.5. Шикаяты бирү срогын житди сәбәп белән уздырган очракта, шикаяты биргән контрольдә торучы затның үтенечнамәсә буенча әлегә срок Контроль орган тарафыннан торгызылырга мөмкин.

5.6 Шикаяты буенча карар кабул ителгәнчегә кадәр контрольдә тотыла торган зат аны кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шикаятынең кабат юнәлешә шул ук нигезләр буенча рөхсәт ителми.

5.7. Шикаятытә Контроль органының дөгвалана торган карарын үтәүне туктатып тору турындагы үтенечнамә булырга мөмкин.

5.8 Контроль органы житәкчесә шикаяты теркәлгән көннән икә эш көненнән дә соңга калмыйча карар кабул итә:

- Контроль органының шикаяты белдерелә торган карарын үтәүне туктату турында;

- Контроль органының шикаяты белдерелә торган карарын үтәүне туктатудан баш тарту турында.

Кабул ителгән карар турында мәгълүмат карар кабул ителгәннән соң бер эш көнә эчендә контрольдә тотылган шикаяты биргән кешегә жиберелә.

5.9 Шикаятытә булырга тиеш:

1. Карары һәм (яки) гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаяты белдерелә торган Контроль органының исемә, вазыйфаи затның фамилиясә, исемә, атасының исемә (булганда);

2. Гражданның яшәү урыны (эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны) турында мәгълүматлар, йә контрольгә алынган оешманың атамасы, бу оешманың урнашу урыны турында мәгълүматлар, йә ышаныч кәгазә һәм фамилиясә реквизитлары, ышаныч кәгазә буенча шикаяты тапшыручы затның исемә, әтисенә исемә (булган очракта), шикаятыне карау вакытында үзара бәйләнешне тормышка ашыруның теләгән ысулы һәм аның буенча карарны алуның теләгән ысулы;

3. Шикаяты биргән контрольгә алынган затның хокукларын бозуга китерергә мөмкин булган Контроль органының шикаяты белдерелә торган карары һәм (яки) аның вазыйфаи затының гамәлләре (гамәл кылмавы)

турында мөгълүматлар;

4. Контрольгә алынган затның Контроль орган карары һәм (яки) вазыйфай затның гамәл кылуы(гамәл кылмавы) белән килешмәгән нигезләре һәм дәлилләре. Контрольгә алынган кеше аның дәлилләрен раслаучы документлар яки күчермәләрен тәкъдим итә ала;

5. Шикаять биргән контрольдә торган кеше таләпләре;

6. Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан башкача билгеләнмәгән очракта шикаять бирелә торган контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрында контроль чараның исәп номеры.

5.10 Шикаятьтә Контроль органы вазыйфай затларының яисә аларның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә цензурасыз яисә мыскыллы аңлатмалар, куркыныч янаулар булырга тиеш түгел.

5.11 Шикаять бирү контрольлек итүче затның вәкаләтле вәкиле тарафыннан, аңа тиешле хокук тапшырылган очракта, «Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы»Федераль дәүләт мөгълүмат системасы ярдәмендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5.12 Контроль органы шикаять алган көннән биш эш көне эчендә шикаятьне карап тикшерүдән баш тарту турында карар кабул итә:

1. Шикаять әлеге Нигезләмәнең 6.4 пунктында билгеләнгән шикаять бирү сроктары тәмамланганнан соң бирелгән һәм шикаять бирүгә җибәрелгән срокны кире торгызу турында үтенечнамәне үз эченә алмый;

2. Шикаять бирүгә үткәрелгән срокны кире торгызу турындагы үтенеч кире кагылды;

3. Аны биргән контрольдә торучы заттан шикаять буенча карар кабул ителгәнчегә кадәр шикаятьне кире алу турында гариза килде;

4. Шикаятьтә куелган мәсьәләләр буенча суд карары бар;

5.Элегрәк контроль органга шул ук контроль астындагы заттан шул ук нигезләрдә башка шикаять бирелгән;

6.Шикаятьтә Контроль органы вазыйфай затларының, шулай ук аларның гаилә әгъзаларының тормышын, сәламәтлеген һәм мөлкәтен цензурасыз яисә кимсетүле белдерүләр, хурлау чагылышлары бар;

7.Элегрәк әлеге контрольле затның шикаять белән кабат мөрәҗәгать итү мөмкинлеген кире кага торган предмет буенча шикаятьне карап тикшерүдән баш тартканнар, һәм яңа дәлилләр яки шартлар китерелми;

8.Шикаять тиешле булмаган органга бирелгән;

9.Россия Федерациясе законнарында тикшерү органы карарларына шикаять бирүнең суд тәртибе генә каралган.

5.13 Әлеге Нигезләмәнең 5.12 пунктының 3-8 пунктчаларында күрсәтелгән нигезләрдә шикаятьне караудан баш тарту судка кадәр булган эш нәтижәсе булып тормый шикаять бирү Контроль орган карарларына, вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) суд тарафыннан шикаять белдерү өчен нигез була алмый.

5.14 Шикаятьне карап тикшергәндә контроль орган контроль эшчәнлеккә судка кадәр шикаять бирү системасын Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган контроль эшчәнлеккә судка кадәр шикаять бирү системасын алып бару кагыйдәләре нигезендә куллана.

Контроль органы судка кадэр шикаять бирү подсистемасына шикаятьне карауның барышы турында мәғлүмат тапшыруны тээмин итә.

Дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил иткән белешмәләр һәм документлар булган шикаятьне карау контроль орган житәкчесе тарафыннан дәүләт яисә башка закон тарафыннан саклана торган сер турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәп контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадэр шикаять бирү системасын кулланмыйча гамәлгә ашырыла.

5.15 Шикаять Контроль орган житәкчесе тарафыннан теркәлгән көннән егерме эш көне эчендә каралырга тиеш.

5.16 Күрсәтелгән вакыт егерме эш көненә озайтылырга мөмкин, түбәндәге очрақларда:

1. вазыйфай затка карата гамәл кылу (гамәл кылмауна) шикаятьтә күрсәтелгән фактлар буенча хезмәт тикшерүләре үткәрелү;

2. тиешле сәбәп аркасында (авыру, ял, командировка) шикаять бирелә торган гамәл кылучы (гамәл кылмаучы) вазыйфай затның эштә булмавы.

5.17 Контроль органы шикаять биргән контрольгә алынган заттан шикаять предметына кагылышлы өстәмә мәғлүматны һәм документларны соратып алырга хокуклы. Тикшерелә торган зат сорау жибәргәннән соң биш эш көне эчендә күрсәтелгән мәғлүматны һәм документларны тапшырырга хокуклы.

Шикаятьне карау срогы барышы шикаять предметына кагылышлы өстәмә мәғлүмат һәм документлар тапшыру турындагы гарызамә жибәрелгәннән алып, аларның вәкаләтле органы алган вакытка кадэр туктатыла, ләкин сорау жибәрелгәннән соң биш эш көненнән дә артмый.

Тикшерелә торган заттан шикаять предметы белән бәйле өстәмә мәғлүмат һәм документлар алмау шикаятьне карап тикшерүдән баш тарту өчен нигез була алмый.

5.18 Дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары яки аларга буйсынучы оешмалар карамагында булган мәғлүматны һәм документларны шикаятьне биргән контрольдә торучы заттан соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаять биргән зат шикаять буенча йомгаклау карар кабул иткәнче, үз теләге белән шикаять предметына кагылышлы өстәмә материаллар тапшырырга хокуклы.

5.19 Кабул ителгән карарның законлылығын һәм нигезлелеген исбатлау һәм (яисә) кылынган гамәлне (гамәл кылмауны) исбатлау бурычы Контроль органга йөкләнә.

5.20 Шикаятьне карау йомгаклары буенча Контроль орган житәкчесе түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1. шикаятьне канәгатьләндерми;

2. Контроль орган карарын тулысынча яки өлешчә юкка чыгара;

3. Контроль орган карарын тулысынча юкка чыгара һәм яна карар кабул итә;

4. Контроль органының вазыйфай затларының гамәлләрен (гамәл кылмавын) законсыз дип таний һәм асылда, шул исәптән кирәк вакытта кайбер гамәлләрне гамәлгә ашыру турында карар чыгара.

5.21 Кабул ителгән карарны нигезләү, аны үтәү срогы һәм тәртибе булган Контроль органның карары контрольлек итүче затның шәхси кабинетында дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталында кабул ителгән көннән бер эш көнөнән дә соңга калмыйча урнаштырыла.

Контроль органның карары дәүләт яисә закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил иткән белешмәләр һәм документлар булган шикаятьне карау йомгалары буенча контрольгә алынган затка, аны кабул иткән көннән бер эш көне эчендә, дәүләт яисә башка закон тарафыннан саклана торган сер турында Россия Федерациясә законнары таләпләрен үтәп, кәгазь тапшыргычта жиберелә.

**Алексеевск муниципаль районы
Советының аппарат житәкчесе**

А.Г. Соловьев

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль
районы Советының
00.12.2022 №00
карарына 2 нче кушымта

Татарстан Республикасы «Алексеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын рискның билгеле бер категориясенә кертү критерийлары

1. Контроль объектларын билгеле бер риск категориясенә кертү риск күрсәткеченең мәгънәсенә бәйле рәвештә гамәлгә ашырыла:

риск күрсәткече 6 дан артса контроль объект югары риск категориясенә керә;

риск күрсәткече 4-6 исәпләгәндә-урта риск категориясенә;

риск күрсәткече 2 дән 3 гә кадәр булганда-уртача риск категориясенә;

риск күрсәткече 0 дән 1 гә кадәр түбән риск категориясенә.

2. Риск күрсәткече түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$K = 2 \times V_1 + V_2 + 2 \times V_3$, монда:

K - риск күрсәткече;

V_1 - ике календарь ел эчендә законлы көченә кертгән, анда контроль объектны билгеле бер риск категориясенә кертү турында Карар кабул ителә (алга таба - эшчәнлекне риск категориясенә кертү турында карар), контрольгә алынган затка (аның вазыйфай затларына) административ жәза билгеләү турында Карар кабул ителә, ул Россия Федерациясенәң Административ хокук бозулар кодексының 19.4.1 статьясында каралган Контроль органы төзегән административ хокук бозулар турында беркетмәләр буенча чыгарылган административ хокук бозулар;

V_2 - узган елда законлы көченә кертгән, контроль объектны риск категориясенә кертү турында карар кабул ителә, контрольлек итүче затка (аның вазыйфай затларына) административ жәза билгеләү турында Карар кабул ителә, ул Административ хокук бозулар кылган өчен, Россия Федерациясе Административ хокук бозулар кодексының 7.21-7.23 статьяларында, 9.16 статьясының 4 һәм 5 өлешләрендә, 19.7 статьясында карала Контроль органы төзегән административ хокук бозулар турында беркетмәләр буенча чыгарылган административ хокук бозулар.

V_3 - Контроль орган тарафыннан төзелгән административ хокук бозулар турында беркетмәләр буенча чыгарылган Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 19.5 статьясындагы 1 өлешендә каралган административ хокук бозуны кылган өчен контроль затына (аның вазыйфай

затларына) административ жэза билгеләү турында карар кабул ителә торган елдан алдагы ике календарь ел эчендә законлы көченә кергән карарлар саны.

**Алексеевск муниципаль районы
Советының аппарат житәкчесе**

А.Г. Соловьев

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль
районы Советының
00.12.2022 №00
карарына 3 нче кушымта

Татарстан Республикасы «Алексеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда планнан тыш тикшерүләр уздыру кирәклеген билгеләү өчен кулланыла торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары

1. Якын-тирә территориядә яки гомуми файдаланудагы башка территорияләрдә чүп-чар һәм житештерү һәм куллану калдыклары булу.
2. Якын-тирә территориядә карантин, агулы һәм чүпле үсемлекләр, агач һәм куак калдыклары булу.
3. Торак булмаган биналарның, биналарның, корылмаларның фасадларында, биналарның, корылмаларның башка стеналарында, шулай ук төзекләндерүнең башка элементларында һәм жәмәгать урыннарында үз-үзеннән ясалган язулар яки рәсемнәр булу.
4. Якын-тирә территорияләрдә гражданның ирекле һәм куркынычсыз үтүенә комачаулый торган боз катламы булу.
5. Биналарның, корылмаларның түбәләрендә боз сөңгеләре булу.
6. Халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренен мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, халыкка социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле үтеп керүенә комачаулый торган коймаларның булуы.
7. Махсус билгеләрне, инженер корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган язмаларны юк итү яки бозу.
8. Жир эшләрен рөхсәтнән башка яки мондый рөхсәтнең гамәлдә булу срогын арттырып башкару.
9. Биналарга һәм аларга чыгу өчен, шулай ук ишегалларына ирекле керү өчен, жәяүлеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү һәм жир эшләрен башкарганда инвалидлар һәм халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәрен кертәп, жәяүлеләрнең куркынычсыз хәрәкәтенә киртәләр тудыру.
10. Транспорт чараларын газонда яки башка яшелләндерелгән яки рекреацион территориядә урнаштыру, анда транспорт чараларын урнаштыру төзекләндерү Кагыйдәләре белән чикләнгән.
11. Жимерү, агачларны һәм куакларны рөхсәтсез агачларны һәм куакларны күчереп утырту, жимерелү яки күчереп утырту бары тик мондый документлар нигезендә башкарылырга тиеш.
12. Гомуми кулланыштагы территориядә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтү.

Алексеевск муниципаль районы
Советының аппарат житәкчесе

А.Г. Соловьев

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль
районы Советынын
00.12.2022 №00
караына 4 нче кушымта

**Татарстан Республикасы «Алексеевск муниципаль районы» муниципаль
берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге төп күрсәткечләр
исемлеге**

Мәжбүри таләпләрне бозулар саныннан бетерелгән бозулар проценты-70%;
Чираттагы календарь елына планлы тикшерү чараларын уздыру планынын
үтәләш проценты-100%;
Контроль органның һәм (яки) аның вазыйфаи затының контроль чаралар
үткәргәндә гамәлләренә (гамәл кылмавына) нигезле шикаятләрнең проценты-0%;
Контроль чараларның юкка чыгарылган нәтижеләре проценты – 0%;
Административ йогынты чаралары күрелмәгән нәтижелә тикшерү чараларының
проценты-5%;
Тикшерү органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында
суд карарлары кертү проценты – 95%;
Муниципаль контроль органы чыгарган карарларның гомуми саныннан
административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча суд тәртибендә юкка
чыгарылган карарлар проценты.

**Алексеевск муниципаль районы
Советының аппарат житәкчесе**

А.Г. Соловьев

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль
районы Советының
00.12.2022 №00
карарына 5 нче кушымта

Татарстан Республикасы «Алексеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге индикатив күрсәткечләр исемлеге

Хисап чорында үткәрелгән планлы контроль (күзәтчелек) чаралар саны;

Хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралар саны;

Хисап чорында контроль объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килүен ачыклау яки контроль объекттын мондый параметрлардан тайпылу нигезендә үткәрелгән планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары саны;

Хисап чорында үткәрелгән үзара тәэсир итешү белән планлы контроль (күзәтчелек) чараларның гомуми саны;

Хисап чорында үткәрелгән КНЧ ның һәр төре буенча үзара бәйләнеш белән планлы контроль (күзәтчелек) чаралар саны;

Хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып үткәрелгән планлы контроль (күзәтчелек) чаралар саны;

Хисап чорында үткәрелгән мәжбүри профилактик визитлар саны;

Хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;

Хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозу очраklары ачыкланган контроль (күзәтчелек) чаралары саны;

Хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль (күзәтчелек) чаралар саны;

Хисап чорында контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижәләре буенча салынган административ штрафлар суммасы;

Тикшерү (күзәтчелек) чараларын уздыруны килештерү турында прокуратура органнарына җибәрелгән гаризалар саны хисап чорында;

Прокуратура органнарына прокуратура органнары тарафыннан хисап чорында килештерүдән баш тарткан контроль (күзәтчелек) чаралар үткәрүне килештерү турында гаризалар саны җибәрелде;

Хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларның гомуми саны;

Хисап чоры ахырына һәр риск категориясе буенча риск категориясенә кертелгән исәпкә алынган контроль объектлар саны;

Хисап чоры ахырында исәпкә алынган контроль затлар саны;

Хисап чорында контроль (күзәтчелек) чаралар үткәрелгән исәпкә алынган контроль
гә алынган затлар саны.

Алексеевск муниципаль районы
Советының аппарат жетәкчесе

А.Г. Соловьев